Rok XV. Lwów, 1. Kwietnia 1901. Nr. 4.

Organ Krajowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych w Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Wychodzi każdego 1-go dnia w miesiącu.

Redakcya i Administracya we Lwowie (ulica Piekarska l. 12. II. piętro).

Przedpłata:
W miejscu: rocznie 4·80 koron | Z przesyłką: rocznie 5·60 koron
„ półrocznie 2·40 „ | „ półrocznie 2·80 „
Dla członków związkowych straży pożarnych z przesyłką rocznie 1 koronę.

Ogłoszenia:
Za całą stronicę . . . . . . 10 koron
„ ćwierć stronicy . . . . . 3 „
Za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce 6 groszy.

I. Część urzędowa.

Pamiętajmy o Kasie Zapomóg

Protokół

II. posiedzenia Rady Zawiadowczej w dziesiątym okresie Krajowego Związku ochotniczych straży pożarnych, odbytego we Lwowie w dniu 9. marca 1901.

Miejsce zebrania: Biuro Związku strażackiego.

Początek posiedzenia: Godzina $4^1/_2$ po południu.

Obecni:

Przewodniczący: Dr. Alfred Zgórski.

Członkowie Rady: Dr. Ludwik Ćwiklicer, Bruno Hryniewicz, Dr. Karol Kowalski, Augustyn Locher, Władysław Mühln, Emil Nowicki Michał Osiński i Henryk Rewakowicz.

Sekretarz: Antoni Szczerbowski.

Porządek dzienny:

I. Zatwierdzenie protokółu posiedzenia Rady Zawiadowczej z dnia 27. października 1900 r.

II. Sprawozdanie z czynności Komitetu wykonawczego za czas od 20. października 1900. do 28. lutego 1901. (Ref. Dr. Alfred Zgórski.)

III. Sprawozdanie kasowe za czwarty kwartał 1900 r. (Ref. Dr. Karol Kowalski.)

IV. Sprawozdanie Komisyi technicznej. (Ref. Dr. Ludwik Ćwiklicer.)

V. Sprawozdanie Komitetu redakcyjnego. (Ref. Antoni Bahr.)

VI. Lustracye w dziesiątym okresie. (Ref. Dr. Ludwik Ćwiklicer.)

VII. Sprawa urządzenia szóstego krajowego kursu pożarnictwa. (Ref. Dr. Alfred Zgórski.)

VIII. Wnioski i podania Związków okręgowych. (Dr. Ludwik Ćwiklicer.)

IX. Sprawa subwencyi dla Związków okręgowych. (Ref. Dr. Alfred Zgórski.)

X. Prośby straży pożarnych o zapomogi. (Ref. Dr. Alfred Zgórski.)

XI. Zgłaszanie samoistnych wniosków.

Uchwały:

ad I.

Protokół posiedzenia Rady Zawiadowczej z dnia 27. października 1900. r. zatwierdzono.

ad II.

Rada przyjęła do wiadomości sprawozdanie z czynności Komitetu wykonawczego i zatwierdziła postanowienia i uchwały tegoż Komitetu.

Sprawozdanie to opiewa:

A) *Wykonanie uchwał posiedzenia Rady zawiadowczej z dnia 27. października 1900.* 1. Ochotniczej straży pożarnej w Wiśle na Śląsku austr. wysłaliśmy po jednym egzemplarzu wszystkich naszych wydawnictw i uwiadomiliśmy ją o postanowieniu Rady Zawiadowczej względem instruktora. Straż pożarna w Wiśle odpowiedziała, że z wysłania instruktora skorzysta, gdy oddział straży pożarnej będzie już zorganizowany.

Również wysłaliśmy p. Hilaremu Filasiewiczowi w Cieszynie podziękowanie za patryotyczną działalność około rozwoju polskich Towarzystw strażackich na Śląsku austr.

2. Komitet wykonawczy wniósł prośbę do Wydziału Krajowego o zachęcenie Wydziałów powiatowych, aby zalecały gminom swoich powiatów nabywanie sikawek tylko w fabryce wagonów i maszyn w Sanoku i w ogóle o zalecenie w drodze właściwej krajowych sikawek z fabryki sanockiej. Do prośby tej dołączono jeden egzemplarz cennika, w którym zamieszczono także aprobowany przez Komisyę techniczną regulamin ćwiczeń dla każdej sikawki z osobna i przepisy dotyczące utrzymywania sikawek w stanie należytym. Równocześnie odniósł się Komitet wykonawczy do Dyrekcyi akcyjnego Towarzystwa budowy wagonów i maszyn w Sanoku z wezwaniem, aby cenniki te rozesłała do wszystkich Wydziałów powiatowych i z wezwaniem, aby zastosowała się do uchwały Rady Zawiadowczej względem zaopatrywania każdej sikawki certyfikatem odbytej próby, podpisanym przez Delegata Krajowego Związku, którym jest Dr. Ludwik Ćwiklicer z Dobromila.

Cena sikawki typu I (dla gmin wiejskich) nie może być już bardziej obniżoną z powodu doborowej jakości i drożyzny metali.

3. W wykonaniu uchwały względem pośredniczenia w zakupnie wszystkich (oprócz sikawek) przyrządów i przyborów pożarnych przesłaliśmy Drowi Ludwikowi Ćwiklicerowi 10 cenników różnych renomowanych firm i tabelę porównawczą cen najwięcej zapotrzebowanych przyrządów i przyborów pożarnych, sporządzoną na podstawie tych cenników.

4. Wskutek ogłoszonego w czasopiśmie konkursu na obmyślenie najlepszego wyrazu polskiego na nazwę „karabinek“ nadesłano 8 sprawozdań z propozycyą tej nazwy. Nadesłali je pp. Jan Okrepki z Bursztyna, Janusz Górski ze Sanoka, Emil Nowicki z Bołszowiec, Jan Strzelecki z Chyrowa, Szymon Ogorzał z Ropczyc, Jan Kazimierz Strzelecki z Czortkowa, Józef Kumaniecki z Kozowej i ochotnicza straż pożarna z Nowego Sącza.

Komisya techniczna wyda orzeczenie, która z projektowanych nazw jest najodpowiedniejszą.

5. Orzeczenie Komisyi technicznej względem wynalazku pod nazwą „Trąba alarmowa“ udzielono wynalazcy p. Rarogiewiczowi z Czortkowa do wiadomości.

6. Kalendarz strażacki na rok 1901. nie mógł być wydanym. Pomimo zniżenia ceny na 50 h. zamówiono tylko 300 egzemplarzy. Na pokrycie wydawnictwa tego (bez najmniejszego zysku) potrzeba było zamówień co najmniej na 500 egzemplarzy. Drukarnia Pillera i Ski poniosła koszta urgensów o nadsyłanie zamówień.

7. Z pilnych lustracyi odbyły się dwie, a mianowicie w Olesku i w Dolinie.

Na podstawie wyniku lustracyi w Dolinie wezwał Wydział Krajowy Zwierzchność gminną w Dolinie do usunięcia wykazanych przez Krajowy Związek braków w urządzeniach obrony pożarnej i polecił zarazem Wydziałowi powiatowemu w Dolinie, ażeby czuwał nad wykonaniem wydanych gminie poleceń, a w razie oporności, zastosował środki zaradcze, a mianowicie, aby postarał się o wprowadzenie Komisarza rządowego do sprawowania w tej gminie policyi ogniowej.

8. Uchwałę względem przeprowadzania lustracyi przez Naczelnictwa Związków okręgowych ogłosiliśmy wraz z uchwałą dotyczącą zmiany §. 5. regulaminu, wszystkim Związkom okręgowym z wezwaniem, aby zwołały Walne Zgromadzenia i uzupełniły okręgowe Rady zawiadowcze, tudzież, aby sporządziły projekt lustracyi związkowych straży pożarnych w dziesiątym okresie.

Na to wezwanie odpowiedziały Związki okręgowe w Stanisławowie i w Tarnowie.

W sprawie lustracyi związkowych straży pożarnych w dziesiątym okresie opracowaliśmy inny projekt, który będzie przedmiotem obrad dzisiejszego posiedzenia.

9. Dra Karola Kowalskiego uprosiliśmy o zaokrąglenie referatu w sprawie organizacyi oddziałów samarytańskich w ten sposób, ażeby po umieszczeniu go w „Przewodniku pożarniczym“ można było z przedruku utworzyć osobny numer „Biblioteki strażackiej.“

10. Członkom Komitetu Zjazdu jubileuszowego wysłaliśmy podziękowania i uwiadomiliśmy członków Komitetu wykonawczego, Komisyi technicznej i Komitetu redakcyjnego o nominacyach.

11. Celem wręczenia honorowych związkowych odznak za 20to i 25cio-letnią służbę, które przyznane zostały na posiedzeniu Rady Zawiadowczej, zamianowaliśmy Delegatami Krajowego Związku: dla odznaczonych z Myślenic p. Dra Zygmunta Miczyńskiego, dla odznaczonych z Chrzanowa Dra Zygmunta Kepplera, dla odznaczonych w Złoczowie Dra Dawida Billeta, z Sanoka p. Aitala Witoszyńskiego, z Mostów Wielkich p. Ignacego Żołyńskiego, z Bołszowiec p. Aleksandra Krzeczunowicza i z Brzeżan p. Henryka Traczewskiego.

12. Wysłane zostały zapomogi w przyrządach pożarnych strażom w Bołszowcach, Pławie, Łapanowie i w Baligrodzie.

B) *Wydawnictwo czasopisma i „Biblioteki strażackiej“.*

13. Wydano 4 Nra „Przewodnika pożarniczego“ o 36 kolumnach druku i 26, 27, 28 zeszyt „Biblioteki strażackiej“.

Również wydaliśmy regulamin dla Kasy zapomóg ze wzorami i wykazami, wzorowy statut dla ochotniczych straży pożarnych, które przyjęły na siebie obowiązki straży pożarnej gminnej i wzorowy statut dla tych ochotniczych Towarzystw strażackich, które tych obowiązków na siebie nie przyjęły.

Po jednym egzemplarzu regulaminu Kasy zapomóg dołączyliśmy związkowym strażom pożarnym przy przesyłce Nr. 1. „Przewodnika pożarniczego“ z dnia 1.

stycznia 1901. z wezwaniem; aby regulaminy te zachowały w aktach do użytku przy sporządzaniu wykazów i doniesień.

C) *Stan członków i wkładki.* 14. Do Związku należy 224 Towarzystw ochotniczych straży pożarnych.

15. Z upomnieniami o zaległe wkładki wysłano 450 kart korespondencyjnych.

16. Ochotnicze straże pożarne w Chołojowie, Krystynopolu, Trześniu, Uściu zielonem i w Wojniczu zalegają z wkładkami za lata 1899, 1900 i 1901. Gdy pomimo licznych upomnień zaległości nie wyrównały, zagroziliśmy im wykreśleniem z listy straży związkowych, jeżeli do 1. marca b. r. zaległości nie wyrównają.

Straże te na zagrożenie nie odpowiedziały, zaległości nie wyrównały i z tego powodu upraszamy o odnośną uchwałę.

D) *Kasa Zapomóg.* 17. Do Kasy Zapomóg przystąpiła ochotnicza straż pożarna w Buczkowicach.

18. Straży pożarnych, które zapłaciły wkładki było 85. Strażom pożarnym, które przystąpiły do Kasy Zapomóg przypomina się pilnie obowiązki regulaminowe. Takich przypomnień wysłano 397.

19. Ponieważ 99 Związkowych straży pożarnych nie przystąpiło do Kasy Zapomóg, przeto odnieśliśmy się do Wydziału Krajowego z prośbą o powtórzenie okólnika z dnia 16. marca 1898 L. 7833. Wydziałom powiatowym, ażeby zachęcały gminy do ubezpieczania czynnych członków w naszej Kasie Zapomóg.

W prośbie podnieśliśmy także i tę okoliczność, że obecnie korzyści się zwiększyły, bo Kasa Zapomóg wypłaca po 2 k. za każdy dzień nieudolności do pracy.

Wydział Krajowy załatwił tę prośbę przychylnie.

20. Ze względu na postanowienia regulaminowe Kasy Zapomóg odmówiliśmy zapomogi strażom pożarnym w Radymnie i w Czańcu.

21. Straż pożarna w Radymnie wniosła od naszej rezolucyi przedstawienie. Również wniosła przedstawienie straż pożarna w Pruchniku, której w październiku 1900 odmówiliśmy zapomogi.

Przedstawienia te przedkładamy Radzie Zawiadowczej do załatwienia.

22. Zamknięcie rachunkowe i bilans Kasy Zapomóg za IV. kwartał 1900. przedstawia się następująco:

a) Zamknięcie:

Przychód.

I.	Saldo z trzeciego kwartału . . . . K.	1402.54
II.	Gmina Radymno trzecią ratę jednorazowej wkładki	50.—
III.	Dary	30.—
IV.	Odsetki od gotówki przy zmianie książeczki	14.57
	Razem K.	1497·11

Rozchód.

V.	Wypłacone zapomogi . . . . . . K.	502.—
VI.	Saldo na r. 1901	995.11
	Razem K.	1497.11

Na rubrykę III. złożyły się dary Towarzystwa Zaliczkowego w Rohatynie K. 10.-, Wydziału powiatowego w Dąbrowej K. 20.—

Zapomogi otrzymały dla uszkodzonych członków następujące straże pożarne:

Narajów K. 60, Bochnia K. 34, Brody K. 14, Rudnik K. 52, Jaworów K. 104, Rohatyn K. 20, Mielec K. 142, Stary Sambor K. 16, Przemyśl K. 60.

b) Bilans:

A.	Gotówka w Kasie Banku Krajowego (Nr. książ. 9813) . . . . K.	995.11
B.	Walory w depozycie Banku kraj. (kwit depoz. Nr. 1089)	20200.—
C.	Subwencya miasta Lwowa (ostatnia rata)	400.—
D.	Jednorazowe wkładki gmin:	
	a) miasta Dobromila (5×100)	
	b) „ Radymna (17×50) . . .	1350.—
	Razem K.	22945.11

Z tego fundusz żelazny . . . . . K. 18093.58

E. *Rewizye ogniowe i pomocnicze straże pożarne.* 23. Wydział Krajowy udzielił nam do wiadomości sprawozdania Wydziałów powiatowych w Rawie ruskiej, Brzeżanach, Przemyślu, Mielcu, Czortkowie, Kołomyi, Kossowie i w Wadowicach w sprawie odbywania rewizyi ogniowych w miastach i miasteczkach tych powiatów.

24. W sprawie wydania intsrukcyi do odbywania rewizyi ogniowych budynków w gminach wiejskich oznajmił Wydział Krajowy, że nie może przyczynić się żadną pomocą pieniężną do zamierzonego wydawnictwa takiej instrukcyi, Wydział krajowy jest jednak skłonnym zalecić gminom taką instrukcyę, zwłaszcza wtedy, jeśli przez odpowiedni układ treści instrukcya ta będzie przystępną dla mieszkańców gmin wiejskich.

Instrukcyę do odbywania rewizyi ogniowych w gminach wiejskich, układu Szczerbowskiego, przesłaliśmy Komitetowi redakcyjnemu do aprobaty, a tymczasem wnieśliśmy do Wydziału Krajowego prośbę o polecenie Wydziałom powiatowym, aby przypomniały gminom wiejskim ustawowy obowiązek odbywania rewizyi ogniowych, aby Zwierzchności gmin wiejskich do udziału w rewizyach ogniowych wzywały także naczelników straży pożarnych, o ile straże te w gminach wiejskich istnieją i aby Zwierzchności gmin wiejskich składały Wydziałom powiatowym relacye o przeprowadzaniu tych rewizyi ogniowych i o ich wyniku.

Prośba ta została przychylnie załatwioną.

25. Pomocnicze straże pożarne zorganizowane zostały w miastach i miasteczkach powiatu tarnobrzeskiego.

F. *Kancelarya i ważniejsze sprawy.* 26. Do dziennika podawczego wpłynęło 702 ekshibitów, które załatwiono.

27 Ponieważ p. Franciszek Krzyżanowski z posady asystenta kancelaryjnego zrezygnował, przeto w jego miejsce przyjęliśmy p. Jana Szafrańskiego.

28. Pośredniczyliśmy w przedłożeniu c. k. Namiestnictwu statutu ochotniczej straży pożarnej w Gołogórach.

29. Opracowaliśmy projekt zmiany §. 16. ustawy o policyi ogniowej z d. 10. lutego 1891 Dz. u kr. Nr. 18 i zamieścili w czasopiśmie.

Projekt ten będzie przedmiotem obrad Rady zawiadowczej, gdy ustawa ta będzie zmienioną.

30. Reginald Czermack, przewodniczący stałego austryackiego Wydziału strażackiego, poruszył sprawę wspólnego działania wszystkich austryackich straży pożarnych w utworzonym podczas wystawy paryskiej w r. 1900 „Grand conseil international de Sapeurs-Pompiers“, do którego należeć mają po pięciu reprezentantów każdego państwa. Z tem łączy się także sprawa obesłania wystawy przyrządów pożarnych w Berlinie.

Wszystkie tych spraw dotyczące akta i prośbę sekretarza Szczerbowskiego o wysłanie go kosztem Związku na wystawę przyrządów i przyborów pożarnych w Berlinie, przesłaliśmy Drowi Ludwikowi Ćwiklicerowi z prośbą o przedstawienie odpowiednich wniosków.

31. Centralny Zarząd Krajowego Związku ochotniczych straży pożarnych Królestwa Czeskiego w Horazdowicach odniósł się do nas z projektem utworzenia ochotniczego stowarzyszenia strażactwa słowiańskiego i z zapytaniem, czy Związek nasz przystąpi do projektowanego stowarzyszenia. Decyzyę w tej sprawie pozostawiliśmy Radzie Zawiadowczej.

32. Nakład podręcznika z r. 1890 dla ochotniczych straży pożarnych, zawierającego regulaminy ćwiczeń rzędowych i ćwiczeń z przyrządami pożarnymi jest na wyczerpaniu (60 egzemplarzy). Należałoby zarządzić nowy nakład.

Jednak wobec tej okoliczności, że istnieje jeszcze wielki zapas podręcznika p. t. „Szkoła pożarnictwa“, zawierającego naukę o ustawach policyjno-ogniowych, o wzorowych statutach i regulaminach, naukę o przyrządach pożarnych i o taktyce pożarnej, a to wszystko powinno się znajdować w nowym podręczniku dla straży pożarnych, przeto Komitet wykonawczy postanowił wstrzymać się z wydawnictwem nowego ogólnego podręcznika aż do wyczerpania podręcznika p. t. „Szkoła pożarnictwa“, natomiast ogłaszać w „Przewodniku pożarniczym“ regulaminy ćwiczeń rzędowych i ćwiczeń z przyrządami pożarnymi, a z przedruków tworzyć osobne tomiki „Biblioteki strażackiej“.

Z czasem, gdy podręcznik p. t. „Szkoła pożarnictwa“ zostanie wyczerpany, postanowił Komitet wykonawczy wydać ogólny i kompletny nowy podręcznik, zawierający wszystko, co strażom pożarnym do nauki jest potrzebne.

Komitet wykonawczy postanowił także, aby każdy regulamin badany był przez Komitet redakcyjny i Komisyę techniczną.

W myśl tej uchwały opracowane dwa regulaminy: *a)* ćwiczeń rzędowych, *b)* ćwiczeń z sikawkami, przedłożono do aprobaty.

„Regulamin ćwiczeń rzędowych“ dawniej już przez Komitet redakcyjny aprobowany przedłożyliśmy Komisyi technicznej do aprobaty.

„Regulamin ćwiczeń z sikawkami“, który był już przez Komisyę techniczną aprobowany, przedłożyliśmy w tymże celu Komitetowi redakcyjnemu.

33. W sprawie szóstego krajowego kursu pożarnictwa, który w bieżącym roku dla braku wspinalni nie może odbyć się we Lwowie, opracowany projekt, będzie przedmiotem obrad dzisiejszego posiedzenia.

34. Ponieważ Wydział Krajowy zawiadomił nas, że z powodów dawniej już Związkowi zakomunikowanych, nie zamierza przedkładać Wysokiemu Sejmowi projektu ustawy o opodatkowaniu Towarzystw asekuracyjnych na rzecz służby pożarnej, przeto postanowiliśmy wnieść do Wysokiego Sejmu i do Krakowskiego Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń petycye o podwyższenie rocznej subwencyi na K. 12.000 i 8000.

Odnośnie do 16. punktu powyższego sprawozdania uchwaliła Rada Zawiadowcza wykreślić z listy straży związkowych ochotnicze straże pożarne w Chołojowie, Krystynopolu, Trzesniu, Uściu Zielonem i w Wojniczu.

Odnośnie do punktu 21. postanowiono wyjątkowo wypłacić strażom pożarnym w Radymnie i w Pruchniku przypadające dla uszkodzonych członków zapomogi.

Odnośnie do 30. i 31. punktu sprawozdania rozwinęła się dyskusya nad pięcioma sprawami, a mianowicie względem:

a) przystąpienia do austryackiego Wydziału strażackiego (Reginald Czermak);

b) należenia i zamianowania członka do „Grand conseil international“;

c) przystąpienia do słowiańskiego stowarzyszenia straży pożarnych;

d) wzięcia udziału w wystawie przyrządów i przyborów pożarnych w Berlinie;

e) wysłania na tę wystawę sekretarza Szczerbowskiego;

Sprawy te załatwiono w sposób następujący:

ad a)

Uchwalono wstrzymać się z przystąpieniem do austryackiego Wydziału strażackiego aż do postanowienia innych Związków słowiańskich.

ad b)

Załatwiono odmownie.

ad c)

Postanowiono przystąpić do tego stowarzyszenia i zamianować trzech Delegatów.

ad d) e)

Wziąć udział w tej wystawie kosztem nieprzekraczającym kwoty 200 K. i udzielić sekretarzowi Szczerbowskiemu na koszta zwiedzenia wystawy Koron 300.

ad III.

Przyjęto do wiadomości sprawozdanie kasowe za czwarty kwartał 1900 r., które opiewa:

Zamknięcie z dniem 31. grudnia 1900.

Przychód:

I.	Saldo z trzeciego kwartału . .	209 K.	95 h.
II.	Wkładki towarzystw Związkowych	169 „	40 „
III.	Prenumerata na czasopismo .	3 „	— „
IV.	Odsetki od walorów	500 „	50 „
V.	Za podręczniki, druki, fotografie	129 „	36 „
VI.	Subwencya na I. półrocze 1901	3000 „	— „
XI.	Inseraty w czasopiśmie . , .	90 „	— „
XV.	Zwrot wydatków drobnych administracyjnych . . . . . , .	103 „	92 „
XVIII.	Zwrot zaliczki na płacę . . .	60 „	— „
XXV.	„ za kurs pożarnictwa . .	100 „	— „
	Razem . .	4366 K.	13 h.

Rozchód.

V.	Za fotografie, oprawa roczników	153 K.	60 h.
IX.	Mieszkanie, opał, światło, obsługa	222 „	— „
X.	Płace funkcyonaryuszów . . .	1000 „	— „
XI.	Wydawnictwo czasopisma . .	464 „	— „
XII.	Lustracye	49 „	54 „
XIII.	Rada zawiadowcza i á conto wydawnictw zjazdowych	745 „	80 „
XIV.	Zapomogi strażom związkowym	180 „	— „
XV.	Drobne administracyjne . . .	401 „	60 „
XVI.	Inwentarz	21 „	50 „
XVII.	Portorya i stemple	93 „	70 „
XIX.	Złożono w Kasie Banku kraj.	119 „	23 „
XXV.	Kurs pożarnictwa	100 „	— „
I.	Saldo	815 „	16 „
	Razem . .	4366 K.	13 h.

STAN MAJĄTKU.

A.	*Gotówka*:		
	a) w kasie Związku .	815 K. 16 h.	
	b) w kasie Banku Kraj.	469 „ 23 „	1284 K. 39 h.
B.	*Walory w depozycie Banku Krajowego*		25000 „ — „
C.	*Zaliczki*:		
	a) na płace	340 „ — „	
	b) do wyrachowania .	30 „ — „	370 „ — „
D.	*Zaległe wkładki u Towarzystw związkowych* . .		176 „ 60 „
E.	*Zapas druków nakładowych, podręczników, broszur i t. d.*		6332 „ 25 „
F.	*Kasa Zapomóg* . . .		22945 „ 11 „
G.	*Wartość inwentarza kancelaryjnego*		1409 „ 01 „
H.	*Wartość biblioteki* . .		368 „ 22 „
	Razem . .		57885 K. 58 h.

ad IV.

Komisya techniczna odbyła dwa posiedzenia, a mianowicie w dniu 8. marca b. r. po południu i w dniu 9. marca b. r. rano. Porządek dzienny obrad Komisyi technicznej był następujący:

a) Wybór Przewodniczącego, tegoż zastępcy i Referenta uchwał Komisyi technicznej.

b) Nowy regulamin umundurowania, uzbrojenia i odznak starszeństwa.

c) Sprawa pośredniczenia w zakupnie przyrządów i przyborow pożarnych.

d) Wydanie orzeczenia w sprawie asekuracyi podczas popisowych ćwiczeń z linewką ratunkową.

e) Aprobata regulaminu ćwiczeń rzędowych.

f) Orzeczenie w sprawie zmiany nazwy „karabinka“.

g) Zatwierdzenie cennika Lwowskiego Biura Handlowego i ustalenie nazw przyrządów i przyborów pożarnych tym cennikiem objętych.

h) Krajowy kurs pożarnictwa.

Rada Zawiadowcza wysłuchawszy sprawozdania Komisyi technicznej, dotyczącego tych spraw, powzięła następujące uchwały:

ad a) Zatwierdziła wybór p. Władysława Mühlna przewodniczącym, p. Pawła Prauna zastępcą przewodniczącego Komisyi technicznej i wybór Dra Ludwika Cwiklicera referentem uchwał Komisyi technicznej.

ad b) Postanowiła merytorycznie załatwić po Zjeździe słowiańskich straży pożarnych, tymczasem zaś projekt uchwalonego przez Komisyę techniczną regulaminu z osobnymi wnioskami Dra Ludwika Ćwiklicera przesłać członkom Rady zawiadowczej i Komisyi technicznej.

ad c) Postanowiła zalecać strażom pożarnym i gminom przyrządy i przybory pożarne utrzymywane na składzie przez Lwowskie Biuro Handlowe.

ad d) Uchwaliła, że podczas popisowych ćwiczeń strażak wykonujący ćwiczenie z linewką ratunkową (t. zw. „spuszczanie się po linewce“) nie potrzebuje być asekurowany drugą linewką.

ad e) Odłożono do następnego posiedzenia.

ad f) Uchwaliła odnieść się do Towarzystwa politechnicznego z prośbą o wskazanie którego wyrazu polskiego na „karabinek“ używać należy. Równocześnie uchwaliła Rada Zawiadowcza wszystkich, którzy na konkurs nadesłali projekty tej nazwy, obdarzyć podręcznikiem p. t. „Szkoła pożarnictwa“ (po jednym egzemplarzu).

ad g) Zatwierdziła cennik przyrządów i przyborów pożarnych Lwowskiego Biura Handlowego zastrzegając sobie kontrolę nad tym składem i sprzedażą, którą na teraz powierzono Antoniemu Szczerbowskiemu. Celem ustalenia nazw przyrządów i przyborów pożarnych tym cennikiem objętych, postanowiono cennik ten przesłać obiegowo pp. Drowi Ludwikowi Ćwiklicerowi, Antoniemu Bahrowi i Pawłowi Praunowi.

ad h) Uchwalono, że szósty krajowy kurs pożarnictwa w bieżącym roku odbędzie się w Przemyślu.

ad V.

Rada Zawiadowcza zatwierdziła uchwały Komitetu redakcyjnego, które w nieobecności p. Antoniego Bahra referował p. Emil Nowicki. Uchwały te dotyczą:

a) wyboru przewodniczącego Komitetu w osobie Dra Ludwika Ćwiklicera i referenta uchwał Komitetu w osobie p. Antoniego Bahra;

b) wypłacania honoraryów autorskich tylko osobom, które nie należą do składu Redakcyi „Przewodnika pożarniczego“;

c) aprobaty rozprawek i broszurek p. t. „Regulamin ćwiczeń z sikawkami“, „Przepisy o sprzedaży prochu i materyałów wybuchowych“, „Pogotowia pożarne podczas publicznych widowisk“, „Straże pożarne w gminach wiejskich“, „Ostrożnie z ogniem!“, „Instrukcya do odbywania rewizyi ogniowych w gminach wiejskich„;

d) umowy Redakcyi czasopisma „Strażak“ z Redakcyą czasopisma „Przewodnik pożarniczy.

ad VI.

Uchwalono polecić Związkom okręgowym, ażeby do końca września b. r. przeprowadziły lustracye przynajmniej połowy straży pożarnych do poszczególnych Związków okręgowych należących i przedłożyły sprawozdania.

Krajowy Związek zwróci rzeczywiste (umiarkowane) koszta tych lustracyi.

Lustracye odbywać się mają wedle instrukcyi z d. 30. kwietnia 1898. uzupełnionej według uchwały dziewiątego Krajowego Zjazdu, a mianowicie w ten sposób, że lustracyę przeprowadza Naczelnik okręgowego Związku lub też tegoż Zastępca z przybraniem dwóch członków Zarządu Związku okręgowego lub też z przybraniem dwóch Naczelników sąsiednich straży związkowych.

Rezultat lustracyi ma być pisemnem sprawozdaniem przedstawiony Naczelnictwu Związku Krajowego do dni 14 od dnia lustracyi licząc i zawierać ma także per majora vota wynik lustracyi w stopniach: I dobry, II dostateczny i III niedostateczny.

Jeżeli Związki okręgowe przepisanych lustracyi w terminie powyżej określonym nie przeprowadzą, zarządzi Rada Zawiadowcza po 30. września b. r. lustracye ze swego ramienia.

ad VII.

Załatwiono przy punkcie IV. porządku dziennego.

ad VIII.

Dr. Ludwik Ćwiklicer referuje pięć spraw dotyczących Związków okręgowych, a mianowicie:

a) uchwałę walnego zgromadzenia czwartego Okręgowego Związku w Tarnowie względem zwrotu wydatków na lustracye;

b) sprawę zatwierdzenia wyboru Naczelnika okręgowego w Stanisławowie;

c) sprawę uregulowania stosunku pomiędzy strażami: zawodowemi i ochotniczemi;

d) sprawę ośmio dniowego kursu pożarnictwa w Stanisławowie;

e) projekt nowego regulaminu dla lustratorów, opracowany w Radzie zawiadowczej czwartego Okręgowego Związku w Tarnowie.

Rada Zawiadowcza powzięła następujące uchwały:

ad a) Załatwiono już przy punkcie VI. porządku dziennego.

ad b) Zatwierdzić wybór p. Józefa Hendrychowskiego, naczelnikiem Okręgowego Związku w Stanisławowie.

ad c) Celem wyjaśnienia strażom tej sprawy postanowiła Rada zamieścić pouczający referat Dra Ludwika Ćwiklicera w tej sprawie w czasopiśmie „Przewodnik pożarniczy“.

ad d) Zażądać od Okręgowego Związku w Stanisławowie przedłożenia programu i zakresu nauki na ośmio-dniowym kursie pożarnictwa w Stanisławowie udzielać się mającej, z podaniem nazwisk kierownika i nauczycieli; równocześnie zaś uchwaliła Rada Zawiadowcza zawezwać wszystkie Związki Okręgowe, aby chcąc u siebie kursa pożarnictwa urządzać, każdorazowo odnosiły się naprzód do Związku Krajowego i swe wnioski do rozpatrzenia i zarządzenia przedkładały.

ad e) Przejść do porządku dziennego ze względu na obowiązujące uchwały.

ad IX.

Rada Zawiadowcza przyznała subwencye Związkom Okręgowym:

III. w Nowym Sączu w kwocie .	41 K. 90 h.
IV. w Tarnowie	50 „ 90 „
VII. w Przemyślu	30 „ 30 „
XV. w Czortkowie	17 „ 30 „
XVI. w Stanisławowie	28 „ 30 „
Razem . .	168 K. 70 h.

Subwencye te wynoszą połowę zwykłych rocznych wkładek, zapłaconych w roku 1900 do Krajowego Związku przez straże pożarne w tych okręgach.

ad X.

Przyznano ochotniczej straży pożarnej w Dobrej (powiat Limanowa) warunkowo zapomogę w kwocie 100 Koron i ochotniczej straży pożarnej w Augustdorfie koło Śniatynia także warunkowo zapomogę w kwocie 50 Koron.

ad XI

Na wniosek Dra Ludwika Ćwiklicera uchwaliła Rada Zawiadowcza wezwać Komendy ochotniczych straży pożarnych, aby donosiły Krajowemu Związkowi o wszelkich wykroczeniach przeciwko ustawom policyjno budowlanym tak w miastach, miasteczkach jak

i w gminach wiejskich. Doniesienia te przedkładane będą Wydziałowi Krajowemu.

Koniec posiedzenia o godzinie wpół do ósmej.

D. j. w.

Przewodniczący:
Dr. Alfred Zgórski.

Sekretarz:
Antoni Szczerbowski.

Wykaz

zapłaconych wkładek od 20. lutego do 20. marca 1901.

Kasa zapomóg. Och. straże pożarne: Horodenka 8 kor., Kulików 6·40 kor., Łęki 6·40 kor., Wieliczka 13·60 kor., Stojanów 10 kor., Janów 5·20 kor., Bierzanów 8·80 kor., Niestanice 9·60 kor., Radziechów 14·60 kor., Nowy Sącz 14 kor., Bielany 6 kor., Chorostków 4·80 kor., Bóbrka 6·40 kor.

Zwykłe wkładki. Och. straże pożarne: Horodenka 5 kor., Brzeżany 10 kor., Hecznarowice 2·80 kor., Bursztyn 4 kor., Brody 6·20 kor., Bukowsko 4 kor., Kozowa 4 kor., Kuty 2·80 kor., Tyśmienica 5·40 kor., Muszyna 2·60 kor., Ciężkowce 4 kor., Jarosław 6 kor., Kulików 4 kor., Niemirów 4 kor., Leżajsk 3·60 kor., Łańcut 9·20 kor., Kałusz 2·40 kor., Kańczuga 2·80 kor., Dubiecko 4 kor., Dolnawieś 4 kor., Rymanów 4·80 kor., Łęki 3·20 kor., Besko 3·60 kor., Wadowice 10 kor., Krościenko 2 kor., Stryj 5·20 k., Dębowiec 2·60 kor., Dziekanowice 3 kor., Stojanów 5 kor., Janów 2·80 kor., Zator 4·80 kor., Peczeniżyn 3·60 kor., Potok złoty 4·80 kor., Ottynia 6·40 kor., Narajów 4·20 kor, Mielec 9 kor., Jawornik miasto 4 kor., Baligród 2·20 kor., Augustdorf 2·60 kor., Toki 9·20 kor., Bierzanów 4·40 kor., Wołowice 5·80 kor., Podhajce 4·80 kor., Jezierzany 8 kor., Dankowice 10·40 kor., Brzostek 9·60 kor., Dobromil 7 kor., Chorostków 2·40 kor., Bielany 3 kor., Nowy Sącz 7 kor., Trzemeśnia 2·40 kor., Paszczyna 2.60 kor., Krasiczyn 5 kor., Krystynopol 6·40 kor., Sucha 5·20 kor.

WYKAZ

straży pożarnych, które należą do Kasy Zapomóg, a nie przesłały wkładki i wykazu czynnych członków.

Augustdorf, Błażowa, Brzesko, Busk, Bircza, Czaniec, Dubiecko, Dukla, Frysztak, Gródek, Gorlice, Halicz, Huczko, Husiatyn, Kolbuszowa, Kańczuga, Kołaczyce, Lwów, Mikołajów, Nadwórna, Podwołoczyska, Piwniczna, Podkamień, Podhajce, Przeworsk, Pilzno, Rudnik, Radłów, Stanisławów, Sąsiadowice, Tarnów, Zakliczyn, Zawałów, Zaleszczyki.

We Lwowie, dnia 29. marca 1901.

II. Z nauki o strażach i pożarnictwie.

Uregulowanie stosunku pomiędzy strażą pożarną zawodową a ochotniczą.

Na walnem zgromadzeniu okręgowego związku ochotniczych straży pożarnych w Stanisławowie, w dniu 30. grudnia 1900 r., uchwalono odnieść się do Związku Krajowego o wypracowanie odpowiednich wskazówek, któreby regulowały stosunek zawodowych straży pożarnych do ochotniczych, a to celem zapobieżenia zajściom pomiędzy temi strażami przy pożarach. Sprawa ta była przedmiotem obrad posiedzenia Krajowej Rady Zawiadowczej w dniu 9. marca 1901 r., a na podstawie uchwały tej Rady, podajemy pouczający referat Dra Ludwika Ćwiklicera:

Wychodząc z założenia, że wykonawcą przepisów policyi ogniowej, a temsamem głównym kierownikiem obrony pożarnej jest naczelnik gminy, — uważam wydanie regulaminu normującego stosunek straży pożarnej płatnej do straży pożarnej ochotniczej jako wykraczający po za granice atrybucyi Krajowego Związku, a temsamem i bezcelowy.

Wprawdzie rozmaite wypadki i zajścia przy pożarach pomiędzy komendami straży płatnych a komendami straży ochotniczych, dają powód do słusznych zażaleń, ale uchylenie tych niewłaściwości nie należy pod uchwały Rady Zawiadowczej Krajowego Związku. Aby jednak otworzyć nad temi kwestyami pożądaną dyskusyę, zastanowić się nam wypada nad rozmaitemi położeniami w naszych miastach i miasteczkach, a w tym celu możemy wszystkie położenia ująć w trzy grupy. Pierwsza grupa miasta wielkie: Lwów i Kraków itd., gdzie komendantami straży pożarnych płatnych są naczelnicy fachowi i specyaliści, zaś komendantami straży ochotniczych osoby z pożarnictwem dobrze zaznajomione a poniekąd i fachowe, ale się obowiązkami komendantów straży pożarnych nie zajmują fachowo i wyłącznie, bo są to osoby, poświęcające się zawodowo innym działom czynności fachowych, bądź to jako urzędnicy publiczni, kupcy lub właściciele realności. Wobec tego, że pierwsi są ludźmi fachowymi i wyłącznie czas swój swej urzędowej służbie komendantów stałych straży pożarnych płatnych poświęcają, trzeba uznać ich zgodnie z zasadami regulaminów tychże miast za naczelnych kierowników akcyi ratunkowej, z którymi się naczelnicy straży pożarnych ochotniczych z góry porozumieć powinni co do rozdziału czynności i zadań w czasie akcyi ratunkowej.

Porozumienie to z natury rzeczy jest bardzo trudne i nie da się z góry przewidzieć, lecz przy wzajemnej wyrozumiałości i życzliwości powinno zawsze przyjść do skutku bez narażenia dobra publicznego na szwank i bez ubliżenia godności jednej lub drugiej in-

stytucyi. Zadania przypadające do wykonania straży pożarnej ochotniczej nie powinny być pośledniejsze od zadań przypadających straży płatnej w udziale; — lecz z drugiej strony członkowie ochotniczej straży pożarnej nie powinni wyzywającem postępowaniem dawać uczuwać pompierom płatnym chęci wywyższenia się, co zawsze drażni, doprowadza do scysyi, a w następstwie sprowadza zamięszanie i paraliżuje akcyę ratunkową.

Salus rei publicae suprema lex esto!

Ocalenie sprawy publicznej, jaką jest nieszczęście pożaru, powinno być dla nas najwyższem prawem.

Do drugiej kategoryi należą miasta, w których obok straży pożarnych ochotniczych zaprowadzono małe z 8 do 13 ludzi złożone straże pożarne płatne, a na czele tych postawiono inspektora policyi, sierżanta lub nadpompiera, którzy wprawdzie posiadają fachową szkołę pożarnictwa, nabytą w służbie straży pożarnej miast wielkich, ale nie mają ani dostatecznej inteligencyi, ani bystrości umysłu na samoistnych kierowników akcyi ratunkowej przy pożarze. W tych miastach na czele dobrze zorganizowanej straży pożarnej ochotniczej stoi zazwyczaj człowiek inteligentny, o dobro miasta dbały, energiczny i czynny, powołany na to odpowiedzialne stanowisko wyborem ogółu współobywateli. Nie ulega więc wątpliwości, że naczelne kierownictwo akcyi ratunkowej temu drugiemu powierzone być powinno.

(*Przyp. Redakcyi.* Drugi ustęp §. 23. ustawy o policyi ogniowej z dnia 10/2 1891 D. u. k. Nr. 18 tak opiewa: „W miejscach, w których straż ochotnicza istnieje obok gminnej, naczelnik gminy oznacza, który z naczelników straży pożarnych ma w razie pożaru kierować ratunkiem“).

Do trzeciej kategoryi należą miasta, które nie są wstanie utrzymać płatnej straży pożarnej, a wskutek tego posiadają tylko mniej lub więcej dobrze zorganizowane straże ochotnicze.

Tutaj także kierownictwo akcyi ratunkowej powinno spoczywać w ręku naczelnika ochotniczej straży pożarnej.

Przepisy o sprzedaży prochu i materyałów wybuchowych.

Przepisy o sprzedaży prochu i materyałów wybuchowych nie powinny być obce strażakowi, dlatego uważamy za stosowne podać je w streszczeniu, o ile dotyczą środków zapobiegawczych przeciwko powstaniu eksplozyi i pożaru.

Przepisy te powinien znać Naczelnik straży pożarnej, celem zastosowania przy rewizyach ogniowych budynków.

I. Przepisy o sprzedaży prochu wydane zostały rozporządzeniem ministeryalnem z dnia 17. maja 1891 Dr. p. p. Nr. 62.

Pozwolenie na sprzedaż prochu uzyskać mogą tylko te osoby, które rozporządzają stosownym lokalem do sprzedaży i przechowywania prochu, ubiegający się o takie pozwolenie wykazać musi lokal przeznaczony na sprzedaż i na przechowywanie prochu.

Gdy chodzi o sprzedaż, w której największa ilość prochu na składzie wynosić ma przeszło 15 kilogramów, lub o magazyn prochu, władza administracyjna zarządza komisyjną pertraktacyę na miejscu. W komisyi tej uczestniczyć ma reprezentant gminy i ubiegający się o pozwolenie i o komisyi tej zawiadomić należy sąsiadów, inspektora przemysłowego, ażeby mogli czynić zarzuty. Gdy chodzi o magazyn prochu, przyzwać należy do pertraktacyi komisyjnej reprezentanta administracyi wojskowej.

Gdy zamierzone jest założenie magazynu prochu, ubiegający się o pozwolenie winien dołączyć do prośby lub przedłożyć przy dochodzeniu komisyjnem rysunki, za pomocą których możnaby rozpoznać sytuacyę, miejsce, na którem ma stanąć magazyn i rodzaj budowli.

Pertraktacyę komisyjną trzeba o ile możności połączyć z pertraktacyą, tyczącą się podania o pozwolenie na wystawienie budynku.

Gdy chodzi o sprzedaż, w której największa ilość prochu na składzie wynosić ma nie więcej jak 15 kilogramów, nie zarządza się pertraktacyi komisyjnej.

Budynki, w których odbywać się ma sprzedaż hurtowna prochu, jakoteż magazyny prochu powinny być o ile możności odosobnione.

Co do budynków takich trzeba mieć na względzie ilość prochu, odległość miejsca, które ma być wybrane, od przedmiotów sąsiednich, w razie eksplozyi zagrożonych i stosunki miejscowe.

Przedmioty sąsiednie zagrożone dzielą się pod względem wielkości niebezpieczeństwa na dwie klasy.

Do I. klasy należą: budynki ubiegającego się o pozwolenie, nie należące do zakładu lub magazynu, tudzież budynki zamieszkałe, których posiadacze dali na piśmie zezwolenie, nakoniec ulice i drogi używane.

Do klasy II. należą: wszystkie inne domy zamieszkałe i zagrożone budynki, budowle i zakłady, koleje żelazne, krajowe, powiatowe i konkurencyjne, tudzież drogi bardzo używane, w ogóle te przedmioty, co do których nieszczęście przybrać może większe rozmiary.

Odległość najmniejszą sprzedaży hurtownej prochu, jakoteż magazynów od rzeczonych przedmiotów zagrożonych ustanawia się jak następuje:

1. Przy ilości aż do 100 kilogramów prochu, od wszystkich przedmiotów I. i II. klasy 100 metrów;

2. przy ilości nad 100 aż do 500 kilogramów prochu, od przedmiotów I. klasy 100, od przedmiotów II. klasy o 200 metrów;

3. przy ilości nad 500 aż do 2500 kilogramów prochu od przedmiotów I. klasy 200, od przedmiotów II. klasy 350 metrów;

4. przy ilości nad 2500 aż do 10.000 kilogramów prochu, od przedmiotów I. klasy 450, od przedmiotów II klasy 750 metrów.

Gdy stosunki terenu są bardzo dogodne, można też odległości te zmniejszyć.

Do założenia magazynu prochu na więcej niż 10.000 kilogramów prochu potrzeba osobnego zezwolenia wspólnego ministerstwa wojny, które wydane będzie w porozumieniu z ministerstwem spraw wewnętrznych *).

Magazyny prochu, mieszczące w sobie aż do 100 kilogramów prochu, mogą być zrobione z prostych szczelnie spojonych, suchych ścian deskowych, ze wszystkich stron, z wyjątkiem tej, gdzie są drzwi, otoczonych i nakrytych warstwą piasku lub ziemi z kamieni oczyszczonej, na 1 metr grubą; drzwi zaś znajdować się mają po tej stronie, z której w razie wybuchu szkoda byłaby najmniejszą. Większe magazyny powinny być zbudowane z lekkiego drzewa i tekturą dachową lub podobnym lekkim materyałem nakryte.

Kamieni używać wolno tylko do fundamentów, części składowych metalowych tylko na okucia do drzwi i okien, na zamknięcia i według okoliczności na piorunochrony.

Jeżeli nie można obejść się bez użycia części żelaznych wewnątrz magazynów, należy je o ile możności osłonić drzewem, albo powlec płótnem, skórą itp. lub pomalować farbą olejną, którą trzeba częściej odnawiać. Należy przestrzegać, żeby w takich konstrukcyach metalowych, mianowicie zaś co się tyczy rurki i trzpienia zamknięć, tarcie żelaza o żelazo nie miało miejsca. W tym celu pomiędzy powierzchniami, ocierającemi się o siebie, umieścić należy blaszkę cynkową, albo jednę z tych części zrobić z miedzi, bronzu lub mosiądzu.

Czy potrzebne są piorunochrony, zdecydować należy na pertraktacyi komisyjnej, stosując się w tej mierze do przepisów o piorunochronach w wojskowych magazynach prochu i amunicyi.

Dach, jakoteż ściany, jeżeli mają być otynkowane, powinny być powleczone tylko jasną farbą. Wiązania drewniane, które łatwo mogłyby zapalić się od iskier, uczynić należy mniej zapalnemi przez stosowną powłokę lub impregnowanie.

Gdyby magazyn prochu nie był od strony zagrożonych przedmiotów sąsiednich zakryty osłonami naturalnemi (gruntem falistym, ścianami wąwozu, gęstym lasem itp.) usypać należy wał z ziemi, sięgający aż po szczyt dachu. Szerokość korony wału wynosić powinna najmniej 1 metr, a podnóże osłaniającej masy ziemi powinno być najmniej o 1 metr oddalone od ściany zewnętrznej magazynu. Skosy (szkarpy) powinny być odarnione. Przy magazynach na 100 aż do 1000 kilogramów prochu dostateczny będzie wał ziemny ze wszystkich tych stron, gdzie przedmioty sąsiednie nie są zagrożone, 0·5 metra szerokości w koronie mający i na 0·5 metra u podnóża skosu oddalony od magazynu.

Osłona ze zwietrzałych skał, gruzów lub murów nie jest dozwolona.

Otwory powietrzne magazynów powinny być odpowiednio zabezpieczone.

Na ułatwienie może ze względu na stosunki zezwolić komenda brygady artyleryi w porozumieniu z władzą administracyjną krajową.

Jeżeli ubiegający się o pozwolenie na drobną sprzedaż prochu nie zamierza utrzymywać magazynu prochu, największa ilość zapasu prochu, której pobieranie można mu dozwolić, nie może przenosić 30 kilogramów. Z tych najwięcej 15 kilogramów pozwala się trzymać w lokalu sprzedaży; reszta powinna być złożoną w innym lokalu.

W przypadku, przewidzianym w ustępie poprzedzającym, można odstąpić od warunku co do odosobnienia lokalów, w których proch jest sprzedawany i zachowywany, od innych budynków zamieszkałych.

Pozwolenia na sprzedaż prochu nie można udzielić osobie posiadającej już konsens na sprzedaż materyałów wybuchowych.

Sprzedawcy nie wolno sprzedawać ani przechowywać prochu w innych miejscach, ani też w przeznaczonych na to lokalach utrzymywać kiedykolwiek większych zapasów prochu, niż w danem pozwoleniu na sprzedaż wyrażono.

Do zachowania prochu w lokalu sprzedaży i w drugiem miejscu, jeżeli drobnemu sprzedawcy pozwolono w niem go trzymać, wybierać należy miejsca jak najbardziej zacienione i bezpieczne. Przetwory podpałowe i strzelnicze, przedmioty zapalne i wybuchające, umieszczać należy jak najdalej od prochu.

Drobni sprzedawcy obowiązani są gatunki prochu, które znajdują się w lokalu sprzedaży, a których nie dostarcza się w puszkach blaszanych lub kartonach i konsumentom nie wydaje w pierwotnem opakowaniu, dzielić na mniejsze części, wynoszące nie więcej jak po jednym kilogramie i każdą taką część zachowywać w osobnej puszce, dającej się szczelnie zamknąć.

C. d. n.

*) Według dekretu kancelaryi nadwornej z 28. kwietnia 1848 L. 12242|569 (rozp. gub. z 24. maja 1848 L. 387331) najwyższem postanowieniem z dnia 12. kwietnia 1848, nakazano, iż odległość magazynów amunicyi i prochu od najbliższych budynków wynosić ma 400 sążni, odległość zaś składów kupieckich, jeżeli w nich nie mieści się nad 50 centnarów prochu, 200 sążni. W okręgu tym nie wolno stawiać nowych budowli prywatnych.

III. Ruch Towarzystw strażackich.

Stary Sambor. W dniu 17. marca b. r. odbyło się w Starym Samborze walne zgromadzenie Towarzystwa ochotniczej Straży pożarnej, na którem został wybrany prezesem Adam Rogoda, naczelnikiem Artur Prorok, zastępcą naczelnika Stanisław Chrobaczyński. Do Wydziału weszli: Maurycy Reich, Paweł Spaczyński, Jan

Prokop, Stanisław Garczyński. Sekretarzem obrano Pawła Spaczyńskiego.

Związek okręgowy w Jarosławiu. W dniu 3. marca odbyło się walne zgromadzenie VIII. okręgowego związku w Jarosławiu, na którem wybrano wydziałowym Jana Krasuskiego z Oleszyc i zastępcami wydziałowych: Ludwika Wisłockiego, Karola Wiemutha i Jana Weissa z Jarosławia.

Czortków. W dniu 17 marca b. r. odbyło się zwyczajne walne zgromadzenie, na którem wybrani zostali: Naczelnikiem Jan Kazimierz Strzelecki, zastępcą S. Robak. Do Wydziału: Wagemann, Amann, Wyżykowski, Dworzak, Gulewicz. Do komisyi rewizyjnej: Bieniek, Szygocki i Dr. Bleustein. Do sądu honorowego: Stettner, Zacharjasiewicz, Szczepanowski, Złoczański i Lisiewicz.

Leżajsk. Walne zgromadzenie w dniu 14. marca b. r. wybrało: prezesem Bronisława Nowińskiego, naczelnikiem Dra Zygmunta Mrowca, komendantami Antoniego Sałstowicza i Władysława Karasińskiego, sekretarzem Leona Jabłońskiego, skarbnikiem Kornela Kiszakiewicza, a magazynierem Aleksandra Perenca.

Wydział straży zamianował dla odległych przedmieść zastępców komendantów: Michała Szelewicza, Franciszka Dziurzyńskiego i Antoniego Hermanna. Wiadomość podana w zeszłorocznych sprawozdaniach, jakoby p. Józef Szelewicz był założycielem Towarzystwa jest mylną, gdyż założycielem był p. Emil Denker, obecnie aptekarz w Tarnobrzegu.

Chrzanów. Na walnem zgromadzeniu, odbytem w dniu 26. lutego b. r. dokonano wyboru dwóch członków wydziału tudzież naczelnika straży i jego zastępcy.

Po tym wyborze skład wydziału jest następujący:

Prezes: Dr. Zygmunt Keppler. Naczelnik: Jan Mąsiorski. Zastępca naczelnika: Piotr Wartalski. Członkowie wydziału: Jakób Balisz, Feliks Bętkowski, Władysław Palka, Ignacy Rudol, Mieczysław Ujejski, Stanisław Wyrobek.

Łęki. Dnia 24. lutego b. r. odbyło się Walne Zgromadzenie ochotniczej straży pożarnej w Łękach w budynku Kółka rolniczego, na którem w myśl §. 9 statutu wybrano: prezesem Józefa Dziubka, naczelnikiem straży zatwierdzono Jana Januszyka, zastępcą Józefa Żmudkę, a sekretarzem Stanisława Kowalskiego.

Niegowić. Dnia 10. marca b. r. odbyło się pierwsze Walne Zgromadzenie Towarzystwa ochotniczej Straży pożarnej w Niegowici. Na zgromadzeniu tem został wybrany Wydział Towarzystwa, w skład którego wchodzą następujący członkowie:

Ks. Stanisław Pilchowski, jako prezes wydziału; Szczęsny Pachel, jako naczelnik korpusu; Tomasz Zięba, jako zastępca naczelnika korpusu; ks Józef Bienias, jako sekretarz wydziału; Ludwik Jelonek i Michał Zięba, jako członkowie wydziału.

Janów koło Lwowa. Dnia 12. lutego odbyło się Walne Zgromadzenie tut. straży ochot. pożarnej pod przewodnictwem prezesa Dra Wiesenberga. Po przyjęciu sprawozdania z czynności Wydziału za rok 1900, dotychczasowy sekretarz Towarzystwa Ryszard Mallinek zrezygnował z godności sekretarza, gdyż z wiosną przenosi się do Lwowa. Rezygnacyę tę przyjęto, a na wniosek prezesa uchwalono p. Mallinkowi wyrazić podziękowanie za gorliwe pełnienie agend Towarzystwa.

W obec tego odbył się wybór 3 członków Wydziału, a wybrani zostali: Kopystyński Kazimierz, Daniluk Leon i Heidinger Jan.

W skład Wydziału wchodzą: Dr. A. Wiesenberg, prezes, Leon Daniluk, sekretarz, Buch Adolf, kasyer; wydziałowi: radca Lubin Lipiński, Kopystyński Kaz., Blatt Samuel i Heidinger Jan. Naczelnik straży Jan Gdula.

Kozowa. Walne Zgromadzenie ochotniczej straży pożarnej w Kozowej, które się odbyło w dniu 24. lutego b. r. wybrało prezesem Dra Emila Frieda, zastępcą prezesa Jana Torońskiego, naczelnikiem Józefa Kumanieckiego, zastępcą naczelnika Edwarda Markowskiego, nadto do Wydziału weszli: Jerzy Puśta, Edmund Krzyżanowski, Feliks Bajor, Józef Grubiak i Feliks Mądracki. Walne Zgromadzenie uchwaliło założyć czytelnię strażacką.

IV. Kronika pożarów.

Pożar buszu. Teraz dopiero przynosi poczta zagraniczna wiadomości o strasznym pożarze buszu („busz“ gęstwina, nieprzebyte zarośla), jaki nawiedził Australię południową i Wiktoryę. Z Adelaidy donoszą pod d. 16 lutego: Przez cały tydzień panował w Australii południowej i Wiktoryi upał, dochodzący do 109 st. Fahrenheita w cieniu, poczem wybuchły w różnych miejscowościach pożary buszu. W okręgu Mount Pleasant ogień zniszczył 50.000 akrów zarośli; pożar trwał przez trzy dni i szerzył się na przestrzeni 100 mil kw. ang. Dzięki rozpaczliwym wysiłkom mężczyzn i kobiet, którzy przez 30 godzin zwalczali płomienie, bijąc płonącą trawę długiemi, zielonemi gałęziami, zdołano miasto ocalić. Ogień pędzony był wichrem z pustyni na północn.-wschodzie i posuwał się naprzód jak zwarty mur; dopiero gdy wicher ustał nieco, można było położyć tamę niszczącemu żywiołowi. Owce i bydło oszalałe od gryzącego dymu, setkami leciały w ogień i paliły się na węgiel. W okręgach Mount Cambier i Narrecoorte liczne osady zamieniły się w stosy gruzów, a koloniści pogrążeni w nędzy. W Wiktoryi nie obeszło się bez ofiar w ludziach; straty w bydle nieobliczone, w Wanguratta samych owiec spaliło się 2.500. W Braxholme 6 dzieci dostało się między dwa słupy ognia i zginęło. Nadto przeszło 20 ludzi dorosłych znalazło śmierć w płomieniach. Ogień wybuchł jeszcze w siedmiu innych okręgach, gdzie zginęło 26 osób, oprócz tego zginęło przeszło 100.000 sztuk bydła, w większej części owiec. Gminy Byaduk i Lower Byaduk zniszczone. Ludzie

biegli w płonącej odzieży do rzeczek i stali w wodzie, gdy ogień, jak orkan szalał nad ich głowami. Owiec spaliło się tam 10.000. W okręgach Wangaratta płomienie otoczyły pociąg, a ponieważ zatrzymanie go przyniosłoby pasażerom śmierć niechybną, przeto maszynista puścił lokomotywę całą siłą pary i choć szyby w oknach wagonów popękały, a wagony same były nadpalone, z ludzi nikt nie zginął. W okręgu północno-wschodnim płomienie pokryły 300 ang. mil. kw. przestrzeni; setki owiec zginęły, liczba ofiar w ludziach niewiadoma. W Queeestowna w Tasmanii pożar wre od 25 stycznia, płomienie szaleją na milowych przestrzeniach Orkan zrywał dachy z domów, a 30 chat w okolicach kopalni zmiótł poprostu z powierzchni ziemi.

V. Rozmaitości.

† **Adolf Kottlar**, sekretarz Związku bukowińskich ochotniczych straży pożarnych, komendant i sekretarz czerniowieckiej ochotniczej straży pożarnej zmarł w Czerniowcach dnia 18. marca 1901.

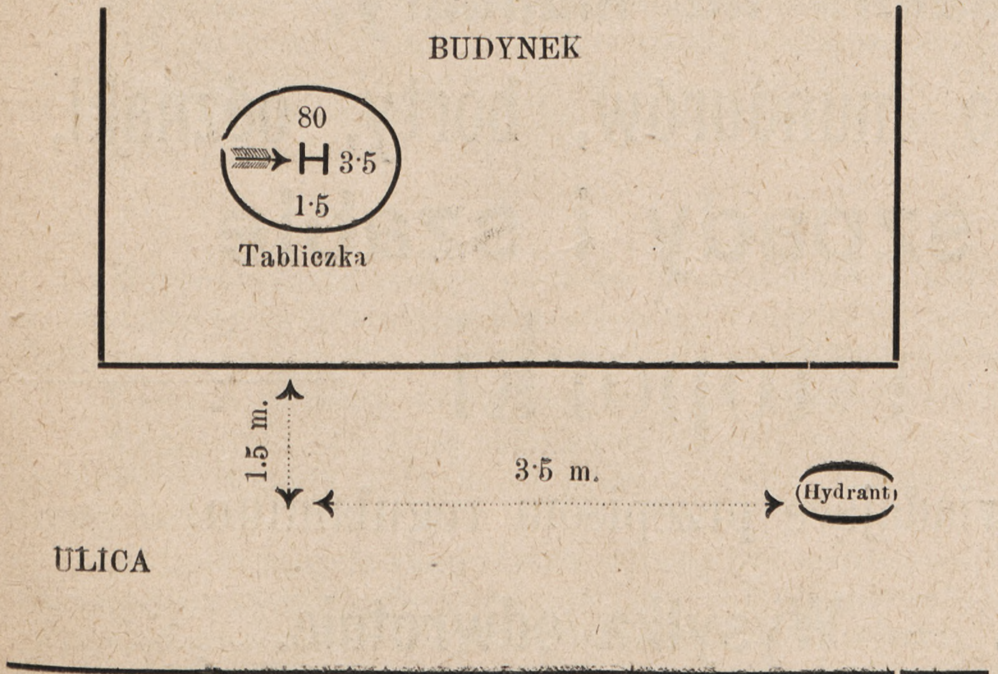
Cześć jego pamięci!

Hydranty we Lwowie. W dniu 9. marca b. r. otwarte zostały lwowskie wodociągi i hydranty do użytku straży pożarnej. Jest ich około 600, wszystkie są podziemne t. j. takie, których części składowe znajdują się w ziemi, w nakrywanych skrzyneczkach, umieszczonych na równi z powierzchnią ulicy. Nakrywki mają napis: „Hydrant“.

Miejsce, w którem znajduje się hydrant oznaczone jest tabliczką, umieszczoną na ścianie budynku, kształtu elipsy i na ciemno-czerwony kolor pomalowanej. W pośrodku tabliczki jest litera „H“, a nad i pod tą literą cyfry, z jednego boku strzałka, a z drugiego także cyfra.

Cyfra nad literą jest numerem porządkowym hydranta.

Inne umieszczone na tej tabliczce cyfry i strzałka pouczają gdzie na chodniku lub na ulicy hydrant się znajduje, czyli gdzie go szukać należy.

Cyfra pod literą wskazuje w metrach prostopadłą odległość hydranta od tabliczki.

Cyfra naprzeciw strzałki wskazuje w metrach odległość boczną od tabliczki.

Dla prędszego zrozumienia umieściliśmy figurę.

Hydrant Nr. 80 umieszczony jest na chodniku w prostopadłem oddaleniu od budynku 1 5 m, na prawo od tabliczki i bocznej odległości 3·5 m.

Podziękowanie. Ochotnicza straż pożarna w Nowym Sączu składa Towarzystwu Wzajemnych Ubezpieczeń w Krakowie serdeczne podziękowanie za dar w kwocie 200 kor. na przyrządy pożarne.

Wystawa w Berlinie. Krajowy Związek och. straży pożarnych otrzymał dnia 14. marca 1901. następujące pismo:

„C. k. Namiestnictwo we Lwowie.

L. 18511. Lwów, dnia 8. marca 1901.

W ślad tutejszego pisma z dnia 9. października 1899 L. 97169. oznajmia się Szanownemu Związkowi krajowemu w skutek reskryptu c. k. Ministerstwa spraw projektowana międzynarodowa wystawa przyrządów wewnętrznych z dnia 8. lutego 1901. L. 43622 ex 1900, że wedle udzielonego za pośrednictwem c. i k. Ministerstwa spraw zewnętrznych oznajmienia ces. niemieckiej ambasady projektowana międzynarodowa wystawa przyrządów z zakresu pożarnictwa w Berlinie odbędzie się pod protektoratem cesarzowej-królowej Augusty Wiktoryi w miesiącach czerwcu i lipcu 1901.

Nadesłane przez c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych projekta, zawierające bliższe szczegóły o tej wystawie mogą być przejrzane w c. k. Namiestnictwie.

C. k. Namiestnik: *Piniński*.“

Prośba. Komenda ochotniczej straży pożarnej w Turce uprasza ochotnicze straże pożarne, które są w posiadaniu cegiełek na budowę strażnicy pożarnej w Turce, aby jak najrychlej zechciały pospieszyć z pomocą przez nadesłanie gotówki.

Na rozesłanych 350 książeczek po 5 koron, zwrócono ochotniczej straży pożarnej około 100, których albo nie przyjęto, albo nie sprzedano, a tylko z 10. miejscowości przysłano pieniądze. Komenda ochotniczej straży pożarnej w Turce żali się na tę obojętność kolegów.

Podczas powodzi. W nocy z 14. na 15 marca b. r. ruszyły na Serecie koło Czortkowa lody i utworzyły zator. Skutkiem tego woda zalała nadbrzeżne chaty, w których mieszkańcy byli zagrożeni. Dzielna czortkowska ochotnicza straż pożarna pod wodzą naczelnika Jana Kazimierza Strzeleckiego pospieszyła z ratunkiem i pracując z wysiłkiem całą noc oddała wielkie usługi.

Odznaczył się strażak Józef Złoczański. Wyratował on przy pomocy Stanisława Gawalewicza, komendanta posterunku c. k. żandarmeryi, troje dzieci małżonków Oleksiewiczów, których nadbrzeżna chata była najwięcej zagrożoną.

Honorowa odznaka. W dniu 3. lutego b. r. odbyła się w Chrzanowie uroczystość wręczenia honorowych,

związkowych odznak pp. Piotrowi Wartalskiemu i Janowi Mąsiorskiemu.

Statystyka. Liczba wszystkich stowarzyszeń strażackich, należących do Cesarskiego Rosyjskiego Towarzystwa straży pożarnych wynosi 358, drużyn 111, oddziałów ogniowych 29, ziemskich 3, a 1 pod zarządem miejskim. Razem 502 rzeczywistych korporacyi.

Wynalazek. Elektrotechnik warszawski p. Jan Molteni, skonstruował nowy aparat automatyczny, służący do gaszenia pożaru w szybach naftowych

W Leżachowie założył ochotniczą straż pożarną p. Aleksander Mańkowski z Sieniawy. Naczelnikiem wybrano Jędrzeja Midyłę, a jego zastępcą Piotra Kuszczaka.

VI. Poczta Redakcyi.

W. O. w U. W sprawie rewizyi nafty wydało c. k. Namiestnictwo okólnik z dnia 26. lutego 190). L. 18920 do wszystkich c. k. Starostów. Okólnik brzmi:

„Ze względu na zdarzające się dość często niebezpieczne, a nawet śmiertelne oparzenia naftą, łatwo zapalną, koniecznem jest zwracać baczniejszą uwagę na jakość tego artykułu w handlach.

W tym celu poleca c. k. Namiestnictwo, by lekarze urzędowi przy nadarzającej się sposobności, a w szczególności podczas rewizyi sanitarnych peryodycznych, zwiedzali także handle, trudniące się sprzedażą nafty, niemniej składy nafty, a w razie podejrzenia, iż produkt teń nie jest odpowiedniej jakości, szczególniej zaś nie odpowiada wymogom rozporządzeń ministeryalnych z 17. czerwca 1865 (dz p. p. Nr. 40) oraz z 27 stycznia 1866 (dz. p p. Nr. 14) posyłali stosownie do postanowień ustawy z 16. stycznia 1896 dz. p. p. 89 ex 1897 i dotyczącego rozporządzenia wykonawczego z 13 października 1897 dz. p. p Nr. 240 oraz p 19 dodatku do tegoż rozporządzenia próbki do zbadania do c. k. Zakładu badania środków spożywczych i przedmiotów użytkowych w Krakowie.

W razie gdyby badanie wykazało, że nafta nie odpowiada wymogom sanitarnym i jako łatwo zapalna jest niebezpieczną dla zdrowia i życia ludzi, należy bezzwłocznie o wyniku badania i wydanych zarządzeniach zawiadomić nietylko c. k. Namiestnictwo, lecz także tę władzę polityczną I. instancyi, w której obrębie leży fabryka, z której pochodzi nafta zakwestyonowana.“

C. k. Namiestnik: *Piniński m p.*

Nowy Cennik Sikawek i przyborów pożarnych Lwowskiego Biura Handlowego Lwów, ul. Kościuszki l. 4. opuścił prasę i rozsyła się na żądanie darmo i opłatnie.

Redaktor odpowiedzialny: Szczerbowski Antoni. Nakładem „Związku ochotniczych straży pożarnych“.
Z drukarni Pillera i Sbółki we Lwowie.